

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय

कृषि विकास निर्देशनालय

बीउ बिजन प्रयोगशाला

खजुरा, बाँके

०८१-५६०४५०

Email: seedlabkhajura@gmail.com

Website: seedlabkhajura.lumbini.gov.np

पत्र संख्या: २०८१/८२

चलानी नं.- ०२

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
बीउ बिजन प्रयोगशाला
खजुरा, बाँके

मिति: २०८२/०४/०१

बिषय : स्वतः प्रकाशन सम्बन्धमा ।

श्री कृषि भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालय,

(राप्ती उपत्यका) देउखुरी, नेपाल ।

प्रस्तुत विषयमा यस प्रयोगशालाको चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को वार्षिक तथा अन्तिम त्रैमासिक (२०८१ श्रावण ०१ देखि २०८२ अषाढ मसान्त सम्मको) प्रगति प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन सामाग्री यसै पत्र साथ पठाईएको व्यहोरा अनुरोध छ । साथै यसै प्रकाशनको एक प्रति यस कार्यालयको वेबसाईट www.seedlabkhajura.lumbini.gov.np तथा फेसबुक पेज बीउ बिजन प्रयोगशाला खजुरा बाँकेमा समेत अपलोड गरिएको व्यहोरा आदेशानुसार अनुरोध छ ।

बोधार्थ:-

श्री जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपालगंज, बाँके ।

श्री कृषि विकास निर्देशनालय, बुटवल, रुपन्देही ।

श्री जिल्ला हुलाक कार्यालय, नेपालगंज बाँके

५६८८
२०८२/०४/०१

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैठौं

बीउ बिजन प्रयोगशाला, खजुरा बाँके सूचनाको हक सम्बन्धी प्रतिवेदन

(२०८० आषाढदेखी २०८२ अषाढ मसान्त सम्म बार्षिक तथा त्रैमासिक प्रतिवेदन)

सूचनको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०७६ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

सूचना सार्वजनिक गर्ने निकाएको नाम: बीउ बिजन प्रयोगशाला, खजुरा, बाँके

तयार पार्ने
दिनेश प्रसाद मट्टराई
सूचना अधिकारी
प्राविधिक अधिकृत(बाली विकास)
बीउ बिजन प्रयोगशाला, खजुरा, बाँके

प्रमाणित गर्ने
मुकेश रामजाली नेपाली
प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत
बीउ बिजन प्रयोगशाला, खजुरा, बाँके

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

१. निकाएको स्वरूप र प्रकृति:

लुम्बिनी प्रदेश खाद्यान्न उत्पादन र बीउ उत्पादनमा अग्रणी रहेको प्रदेश हो। मूल बीउ उत्पादन गर्ने अनुमतिपत्र लिएका, अन्य बीउ उत्पादक तथा बीउ व्यवसायीहरूको संख्या बढी रहेको छन्। खाद्यान्न, दलहन, तेलहन, तरकारी, पुष्प, घाँस लगायतका बालीहरूको बीउ उत्पादन जोडिङ्ग सहित जान सकिने संभावना रहेको (उच्च पहाड, मध्य पहाड तरकारी, तराई खाद्यान्न बीउ उत्पादन संभावना भएको) यस प्रदेश नेपालको मध्य-क्षेत्र, भारतको सीमाना छोएको हुनाले उत्पादित गुणस्तरीय बीउ निर्यातको संभावना पनि उत्तिकै रहेको छ। बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण र नियमन गरी गुणस्तरिय बीउ बिजनमा कृषकहरूको सहज पहुँच स्थापित गर्दै कृषिको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ विक्रम संवत् २०३५ सालमा तत्कालिन कृषि केन्द्र अन्तर्गत बीउ परीक्षण प्रयोगशालाको नामबाट हालको बीउ बिजन प्रयोगशालाले आफ्नो कार्यको थालनी गरेको थियो। तत्पश्चात् आ.व. २०४९/५० मा कृषि विकास मन्त्रालयको ढाँचामा परिवर्तन भएसँगै छुट्टै अस्तित्वको रूपमा क्षेत्रीय बीउ बिजन प्रयोगशाला, खजुरा बाँके नामाकरण भै देशको बदलिदो संरचना अनुसार क्षेत्रीय बीउ बिजन प्रयोगशाला, खजुरा नाम रहन गएको हो र नेपाल संङ्घीयतामा गई सके पश्चात् मिति २०७५/११/१२ मा यो प्रयोगशालाको नया नामाकरण गरी बीउ बिजन प्रयोगशाला भई लुम्बिनी प्रदेश सरकार अन्तर्गत कृषि तथा भूमि व्यवस्थामन्त्रालयको कृषि विकास निर्देशनालय मातहत रहेको छ। यसै सन्दर्भमा यस प्रयोगशालाले प्रदेशस्तरमा बीउ बिजन क्षेत्रको विकास गर्न बीउ बिजन नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका लागि आवश्यक सुझाव दिन र कृषक वर्गलाई गुणस्तरीय बीउ बिजन सहज रूपमा उपलब्ध गराई राख्न विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँग अन्तर निकाय समन्वय कायम राख्दै आएको छ। साथै, बीउ बिजनको गुणस्तर नियमनका लागि यस प्रयोगशालाले बीउ बाली खेत निरीक्षण, बीउ बिजन नमूना परीक्षण, विभिन्न प्रयोगशालाबाट प्राप्त हुने रेफ्री तथा क्रसचेक नमूना परीक्षण, बीउ भण्डारण, बीउ प्रमाणीकरण, बीउ वजार अनुगमन निरीक्षण तथा नमूना संकलन परीक्षण मुख्य कार्यहरू रहेका छन्। नेगुणस्तरीय बीउ बिजन उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण सम्बन्धी कृषक तथा व्यवसायीहरूलाई तालिम, बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि घुम्ती तालिम तथा बीउ बिजन प्रविधि प्रसारसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमहरू आवधिकरूपमा निरन्तर संचालन गर्दै आईरहेको छ। बाँके जिल्लाको नेपालगंज सदरमुकाम देखि करिब ५ किलोमिटर पश्चिम गुलरीया सडक खण्ड अन्तर्गत जानकी गाउँपालिका वडा नं-०४ खजुरा खुर्दमा रहेको यस प्रयोगशाला कृषि अनुसन्धान निर्देशनालय, कृषि व्यवसाय सहयोग तथा तालिम केन्द्र, माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला, बाली संरक्षण प्रयोगशाला, कोशेवाली अनुसन्धान कार्यक्रम र कुखुरा फार्म लगायतका कार्यालयहरू एकै स्थानमा रहेका छन्।

उद्देश्य:

- ❖ गुणस्तरयुक्त बीउ बिजनमा आम कृषकहरूको सहज पहुँच स्थापित गरी कृषिको उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्दै राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा सकारात्मक योगदान पुर्याउँदै गरिबी निवारणमा टेवा पुर्याउने।
- ❖ बीउ बाली खेत निरीक्षण, बीउ परीक्षण एवं बीउ प्रमाणीकरण प्रक्रियाहरूको माध्यमबाट गुणस्तरयुक्त बीउको उत्पादन, प्रशोधन, लेवलिङ्ग तथा बजारीकरणलाई सुनिश्चितता प्रदान गर्दै बीउको मूल्य शृङ्खलाविकास गरी मूल्य शृङ्खलामा प्रत्यक्ष र परोक्षरूपमा आवद्ध सबै सरोकारवालाहरूको आयआर्जनमा बृद्धि गर्ने।
- ❖ बजारमा विक्री-वितरण हुने बीउ बिजनहरूको गुणस्तर नियमनका लागि बजारबाट बीउ नमूना संकलन गरी प्रयोगशालामा परीक्षण गर्ने र परीक्षण नतिजाका आधारमा आवश्यक कार्य गर्न नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारका संबद्ध निकायहरूलाई जानकारी गराउने।
- ❖ बीउ बिजनको गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धित तालिम-गोष्ठी आयोजना गरी बीउ उत्पादनमा संलग्न कृषक-उद्यमीहरूको ज्ञान, सिप र दक्षता अभिवृद्धि गर्ने।
- ❖ गुणस्तरयुक्त बीउ बिजन भण्डारणमा टेवा पुर्याउन बीउ भण्डारण स्थलको अनुगमन र निरीक्षण गरी बीउ भण्डारणलाई समय सापेक्ष वैज्ञानिक बनाउन प्राविधिक पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने।
- ❖ प्रयोगशालामा दर्ता हुन आएका बीउ नमूनाहरूको परीक्षण (Analysis) गरी संबद्धलाई बीउ विश्लेषण प्रतिवेदन उपलब्ध गराउने।
- ❖ बीउ बिजन नीति, २०५६, बीउ बिजनको दिर्घकालिन सौँच (Seed Vision 2013-2025), बीउ बिजन ऐन, २०४५ (दोश्रो शंसोधन, २०७९) र यस ऐनसँग सम्बन्धित नियमावली, र, बीउ बिजनसँग सम्बन्धित निर्देशिका तथा कार्यविधिहरूको प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने एवं यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सचेतना फैलाउने।
- ❖ बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रणका सन्दर्भमा नियमितरूपमा निरीक्षण तथा अनुगमन गरी यस क्षेत्रमा देखिएका समस्याहरूको यथोचित समाधानका लागि समयमा नै माथिल्लो निकायलाई जानकारी गराउने।

Yech
दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत क्षेत्री

२

CS
मुकेश रासजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

❖ विभिन्न बालीका सिफारिस गरिएका जातहरूको सङ्कलन गरी जातीय परीक्षण गर्ने ।

२. निकाएको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (1) प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको सेवा शुल्क लिई बीउ बिजनका नमूनाहरू परीक्षण, बीउ बाली निरीक्षण तथा बीउ बिजन प्रमाणीकरणका कार्यहरू गर्ने,
- (2) केन्द्रीय बीउ बिजन परीक्षण प्रयोगशालाले पठाएको मध्यस्थ नमूना र विभिन्न प्रयोगशालाहरूसँग क्रसचेक नमूना परीक्षण गर्ने,
- (3) बीउ भण्डारण, गोदामघर र बीउ प्रशोधन निरीक्षण गर्ने,
- (4) बीउ बजार अनुगमन तथा गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने,
- (5) बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रणसँग सम्बन्धित तालीम सञ्चालन गर्ने,
- (6) बीउ उत्पादन, संकलन, प्रशोधन र बजारीकरणमा संलग्न कृषक समूह, कृषि सहकारी संस्था र बीउ बिजन कम्पनीहरूलाई सरकारले बीउ बिजनको क्षेत्रमा समय समयमा लागू/परिमार्जन गरेका ऐन, नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधिहरूको बारेमा जानकारी गराउन स्थलगत तथा प्राविधिक तालीम-गोष्ठी सञ्चालन गर्ने,
- (7) बीउ बिजन उत्पादन कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने,
- (8) बीउ प्रमाणीकरण गरिने वा उन्मोचित बालीका जातहरूको जातीय परीक्षण संचालन गर्ने,
- (9) गुणस्तरीय तथा उन्नत बीउ बिजनहरूको उत्पादन र प्रयोगका लागि प्राविधिक सेवा तथा प्रचार प्रसारका कार्यहरू गर्ने ।

निकाएको कार्यक्षेत्र:

लुम्बिनी प्रदेशका ६ जिल्लाहरू:- बाँके, बर्दिया, दाङ, प्यूठान, रोल्पा र रुकुम पूर्व

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्यविवरण:

क्र.स.	पद	तह/श्रेणी	स्विकृत दरवन्दी	पदपूर्ती	रिक्त पद	कैफियत
१	बाली.बि.निर्देशक/मूख्य.बालि बिकास अधिकृत	अधिकृतस्तर दशौ/नवौ	१	१	०	
२	ब.बाली बिकास अधिकृत/बाली बिकास अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौ/आठौ	२	०	२	
३	बाली बिकास अधिकृत/बाली प्राविधिक	अधिकृतस्तर छैठौ/सहायकस्तर पाचौ	३	३		कामकाज-१
४	अधिकृत/नायव सुब्बा	अधिकृतस्तर छैठौ/सहायकस्तर पाचौ	१	०	१	
५	सह-लेखापाल	सहायकस्तर चौथौ	१	०	१	
६	नायव प्राविधिक सहायक/प्राविधिक सहायक	सहायकस्तर पाचौ/ सहायकस्तर चौथो	१	१	०	करार-१
७	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन	२	२	०	
८	ह.स.चा.	तह विहिन	-	-	-	करार-१
जम्मा			११	७	४	करार-२ कामकाज-१

(Signature)

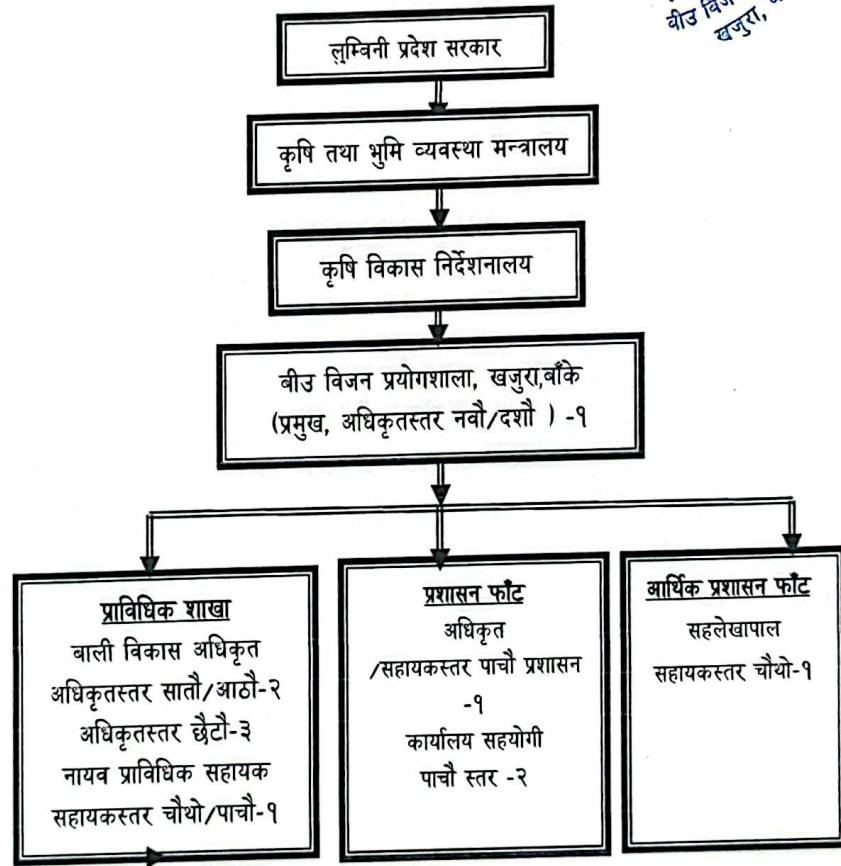
दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैठौ

३

(Signature)

मुकेश रायजाली नेपाली
कार्यालय मन्त्रि
मुख्य बाली बिकास अधिकृत (नवौ तह)

संगठन तालिका

१५६०८

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैटौं

१५

मुकेश राणा नेपाली
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

कार्यविवरण:

क. प्राविधिक शाखा

परिक्षणका लागि प्राप्त बीउ विजनको रजिष्टर गरि रेकर्ड राख्ने

बीउको खडाबाली निरीक्षणको लगत राख्ने

बीउ प्रमाणिकरण कार्यका लागि नमुना संकलन भण्डारण एव प्रशोधन कक्ष निरीक्षण गर्ने

समय समयमा बीउ वजारको अनुगमन गरि प्रतिवेदन पेश गर्ने

बीउ परिक्षण कार्य गर्ने

गुणस्तरिय बीउको प्रवर्दन सम्बन्धमा विभिन्न प्रकारका तालिम तथा गोष्ठीहरु सञ्चालन गर्ने

प्रदेश स्तरमा प्रयोगहुने वालीहरुको विभिन्न स्तरका बीउ सम्बन्धि तथ्याङ्क अध्यावधिक राख्ने

प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्ने

वार्षिक योजना तयार गर्ने तथा तदनुरूपका प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने

अ. बीउ नमूना परीक्षण इकाई

बीउ नमूना दर्ता कक्ष

- बीउ दर्ता
- बीउ नमूना चेकजाँच
- बीउ नमूना स्याम्पल स्लिप राख्ने
- बीउ कार्य नमूना तयारी
- शाखामा बुझाउनको लागी रिपोर्ट कार्ड तयारी गरी पेश गर्नु पर्ने ।
- कायार्थ नमूना बुझाएको लग बुक राख्नु पर्ने ।
- गार्ड नमूनाको लग बुक राख्नु पर्ने ।
- नमूना पठाउनेको विवरणको लग बुक राख्नु पर्ने ।
- बीउ दर्ता कित्तावमा नमूना विश्लेषण सम्बन्धि नतिजा चढाउने कार्य गर्ने ।
- बीउ परिक्षणको विवरण तयार गर्ने ।
- नमूनाहरुको साप्ताहिक/मासिक प्रगति विवरण तयार तथा साप्ताहिक/मासिक/चौमासिक/वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारीको लागी समयमै तथ्यांक उपलब्ध गराई योजना शाखामा पेश गर्ने ।
- डिभाइडर क्यालिब्रेसन
- दर्ता कक्षा सरसफाई

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत क्षेत्री

५

मुकेश रामचाली नेपाली
कार्यकारी अधिकृत
मुख्य वाली विकास अधिकृत (बबौ तह)

बीउ चिस्यान परीक्षण कक्ष

- ओभनबाट बीउ चिस्यान परीक्षण
- मोइस्चर मिटरबाट चिस्यान परीक्षण
- मोइस्चर मिटर क्यालिब्रेसन
- फाइप पोइन्ट चेक
- ग्राइन्डर तातोपना चेक
- कक्ष सरसफाई
- चिस्यान रजिस्टर अपडेट

बीउ शुद्धता परीक्षण कक्ष

- रजिस्टर अपडेट
- दैनिक ब्यालेन्स चेकजाँच
- ब्यालेन्स क्यालिब्रेसन
- Analysis card update and fill up
- Purity work
- Initial weight check
- Final weight check
- Percent check
- Other seed determination
- Weed seed maintain
- Weed seed collection and identification
- Seed museum maintain

बीउ उमारशक्ति कक्ष

- Seed germination test
- Seed germination test manual maintain
- Regular Seed germination chamber check up
- Daily -twice temperature/RH record
- seed treatment and putting
- seed germination analysis
- seed germination test card maintain
- register maintain
- Inform for chief about condition of equipment and seed germination chamber
- Quality testing of germination paper
- Quality testing of water

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैौं

मुकेश रामगोपाली नेपाली
कार्यकारी अधिकृत
मुख्य बारी विभाग, काठमाडौं (गर्दी तह)

आ.बीउ नमुना संकलन इकाई

- Preparation for sampling materials
- Sampling plan preparation
- Sampling of seed for certification and other purposes
- Preparation of cross check sample
- Reporting

इ.बीउ प्रमाणीकरण इकाई

- Preparation for certification plan
- Record maintain of certified seed
- Inform to SQCC for tag

ई.प्रतिवेदन तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन इकाई

- Timely reporting and inform to chief about report
- Document maintain
- Online reporting

उ.बाली निरीक्षण इकाई

- Regular checkup prior inform record
- Preparation of field inspection plan
- Timely field inspection and reporting
- Training
- Coordination to other organizations
- Customer satisfaction survey and Timely response to seed entrepreneurs
- Record maintain

ऊ.गार्ड नमुना भण्डारण तथा व्यवस्थापन इकाई

- Timely and safely keeping of seed sample
- Maintain seed sample guard chamber
- Record keeping
- Disposal of storage and record keeping

ख. आर्थिक प्रसाशन शाखा

अ. लेखा फाँट

कार्यालयको विनियोजन राजश्व तथा धरौटीको लेखा राख्ने
मासिक वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने
आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परिक्षण गर्ने गराउने

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैौं

७

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय
मुख्य बाली निरीक्षण अधिकृत (नवौं तह)

आ. प्रसाशन फाँट

- कार्यालयका कर्मचारीहरूको दैनिक प्रसाशिनक व्यवस्थापन गर्ने
- कार्यालयको जिन्सी सामाग्री व्यवस्थापन गर्ने
- कार्यालयको नियमित मासिक बैठक संचालन गर्ने
- कार्यालयमा प्राप्त एवं प्रेषण गरिएका पत्रहरूको अभिलेख राख्ने

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवाहरु:

- बीउ बिजनका नमूनाहरू परीक्षण, बीउ बाली निरीक्षण तथा बीउ बिजन प्रमाणीकरणका कार्यहरू गर्ने।
- बीउ भण्डारण, गोदामघर र बीउ प्रशोधन निरीक्षण गर्ने।
- बीउ बजार अनुगमन तथा गुणस्तर नियन्त्रण गर्ने।
- बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रणसँग सम्बन्धित तालीम सञ्चालन गर्ने।
- बीउ उत्पादन, संकलन, प्रशोधन र बजारीकरणमा संलग्न कृषक समूह, कृषि सहकारी संस्था र बीउ बिजन कम्पनीहरूलाई सरकारले बीउ बिजनको क्षेत्रमा समय समयमा लागू/परिमार्जन गरेका ऐन, नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधिहरूको बारेमा जानकारी गराउन स्थलगत तथा प्राविधिक तालीम-गोष्ठी सञ्चालन गर्ने
- बीउ बिजन उत्पादन कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने।
- बीउ प्रमाणीकरण गरिने वा उन्मोचित बालीका जातहरूको जातीय परीक्षण संचालन गर्ने।
- गुणस्तरीय तथा उन्नत बीउ बिजनहरूको उत्पादन र प्रयोगका लागि प्राविधिक सेवा तथा प्रचार प्रसारका कार्यहरू गर्ने।

(Signature)

दिनेश प्रसाद भट्टराई
आधिकृत छैवैं

८

(Signature)

मुकेश रायमणी नेपाली
का. वि. वि.
मुख्य बाली विज्ञान आधिकृत (नवौं तह)

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:

प्रयोगशालाका कार्यहरू र जिम्मेवारी

१. प्रयोगशाला कार्यहरूको नियमित निरीक्षण तथा अनुगमन तथा विभिन्न निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य, योजना, कार्यक्रम, नीतिगत सवालहरू सम्बन्धी कार्यहरू: मुख्य बाली बिकास अधिकृत श्री मुकेश रामजाली नेपाली
२. उपकरण खरिद र क्यालिब्रेशनमा मूख्य जिम्मेवारी: दिनेश प्रसाद भट्टराई, अनिल चौधरी, निरज कुमार अधिकारी
३. बीउ दर्ता, परीक्षण, प्रतिवेदन तयारीमा मूख्य जिम्मेवारी: अनिल चौधरी, निरज कु.अधिकारी, सुमन कुमार थारु
४. बीउ बाली निरीक्षण, प्रमाणीकरण, राजस्व संकलन, विविध प्रशासनिक कार्य: मूख्य जिम्मेवारी, दिनेश प्रसाद भट्टराई/ अनिल चौधरी/सहयोगी निरज कुमार अधिकारी/ सुमन कुमार थारु

क्र.सं.	कार्यहरू	कार्यहरू	मूख्य जिम्मेवारी	सहायक जिम्मेवारी
१	बीउ नमूना दर्ता कक्ष	- बीउ दर्ता - बीउ नमूना चेकजाँच - बीउ नमूना स्याम्पल स्लिप राख्ने - बीउ कार्य नमूना तयारी - शाखामा बुझाउनको लागी रिपोर्ट कार्ड तयारी गरी पेश गर्नु पर्ने। - कार्यार्थ नमूना बुझाएको लग बुक राख्नु पर्ने। - गार्ड नमूनाको लग बुक राख्नु पर्ने। - नमूना पठाउनेको विवरणको लग बुक राख्नु पर्ने। - बीउ दर्ता कितावमा नमूना विश्लेषण सम्बन्धि नतिजा चढाउने कार्य गर्ने। - बीउ परिक्षणको विवरण तयार गर्ने। - नमूनाहरूको साप्ताहिक/मासिक प्रगति विवरण तयार तथा साप्ताहिक/मासिक/चौमासिक/बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारीको लागी समयमै तथ्याँक उपलब्ध गराई योजना शाखामा पेश गर्ने। - डिभाइडर क्यालिब्रेसन - दर्ता कक्षा सरसफाई	निरज कुमार अधिकारी/सुमन कुमार थारु	मालती नाउँ
२	बीउ चिस्यान परीक्षण कक्ष	- ओभनबाट बीउ चिस्यान परीक्षण - मोइस्चर मिटरबाट चिस्यान परीक्षण - मोइस्चर मिटर क्यालिब्रेसन - फाइप पोइन्ट चेक - ग्राइन्डर तातोपना चेक - कक्ष सरसफाई	अनिल चौधरी	सुमन कुमार थारु

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैवौं

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्य प्रमुख
मुख्य बाली बिकास अधिकृत (बौँ तह)

क्र.सं.	कार्यहरू	कार्यहरू	मुख्य जिम्मेवारी	सहायक जिम्मेवारी
		चिस्यान रजिस्टर अपडेट		
३	बीउ शुद्धता परीक्षण कक्ष	- रजिस्टर अपडेट - दैनिक ब्यालेन्स चेकजाँच - ब्यालेन्स क्यालिब्रेसन - Analysis card update and fill up - Purity work - Initial weight check - Final weight check - Percent check - Other seed determination - Weed seed maintain - Weed seed collection and identification - Seed museum maintain	निरज कु. अधिकारी	सुमन कुमार थारु
४	Seed Germination Unit	- Seed germination test - Seed germination test manual maintain - Regular Seed germination chamber check up - Daily -twice temperature/RH record - seed treatment and putting - seed germination analysis - seed germination test card maintain - register maintain - Inform for chief about condition of equipment and seed germination chamber - Quality testing of germination paper - Quality testing of water	दिनेश प्र भट्टराई	निरज कुमार अधिकारी अम्बिका खनाल
५	Seed Sampling unit	- Preparation for sampling materials - Sampling plan preparation - Sampling of seed for certification and other purposes - Preparation of cross check sample - Reporting	दिनेश प्र.भट्टराई	निरज कुमार अधिकारी
६	Seed	Preparation for certification plan	अनिल चौधरी	निरज

Signature
दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैँ

Signature
मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

क्र.सं.	कार्यहरू	कार्यहरू	मुख्य जिम्मेवारी	सहायक जिम्मेवारी
	certification unit	- Record maintain of certified seed - Inform to SQCC for tag		कु.अधिकारी
7	Reporting and document maintain unit	- Timely reporting and inform to chief about report - Document maintain - Online reporting	दिनेश प्रसाद भट्टराई/अनिल चौधरी	निरज कु.अधिकारी
8	Field inspection unit	- Regular checkup prior inform record - Preparation of field inspection plan - Timely field inspection and reporting - Training - Coordination to other organizations - Customer satisfaction survey and Timely response to seed entrepreneurs - Record maintain	दिनेश प्रसाद भट्टराई/अनिल चौधरी	निरज कु. अधिकारी/ सुमन कुमार थारु
9	Guard sample storage and disposal	- Timely and safely keeping of seed sample - Maintain seed sample guard chamber - Record keeping - Disposal of storage and record keeping	श्रीनिरज कु.अधिकारी	मालती नाउँ
10	Administration unit and account unit	- Preparation of procurement plan - Record keeping - Administration work - Account keeping and timely payment - Audit - Management review meeting - Daily, Weekly and monthly meeting	दिनेश प्र.भट्टराई	मालती प्रसाद नाउ/ प्रकाश खत्री

सरसफाई: कुर्मु चौधरी, मालती प्रसाद नाउँ, प्रकाश खत्री

बगैँचा व्यवस्थापन: कुर्मु चौधरी/मालती प्रसाद नाउँ

सवारी चालक र गाडी व्यवस्थापन: प्रकाश खत्री

प्राविधिक कार्यमा सहयोग तथा सरसफाईमा सहयोग: विभिन्न प्राविधिक शिक्षालयबाट आएका प्राविधिक ओ जे टीहरू

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत क्षेत्री

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

क्र.स.	सेवाको प्रकृति	सेवाग्राहीले पुर्याउनु पर्ने प्रक्रिया र पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने शुल्क/दस्तुर(रुपैया)	लाग्ने समय अवधि (न्युनतम)
१	बीउ बाली खेत निरीक्षण	बीउ बिजन प्रमाणीकरण निर्देशिका, २०७४ को अनुसूचि ४ अनुसारको पुर्व जानकारी फारम	३२०/- प्रति हेक्टर	खडा बाली अवधिसम्म
२	सुचित भएका बीउ बिजनहरुको जानकारी उपलब्ध गराउने	निवेदन	निशुल्क	१ दिन
३	बीउ उत्पादक, कृषक, व्यवसायीहरु तथा प्राविधिकहरुलाई बीउ बिजन सम्बन्धी तालिम दिने	सहभागीहरुको विवरण सहित तालिमको माग गरिएको निवेदन	निशुल्क	वार्षिक कार्यक्रम अनुसार
४	बीउमा संकेत पत्र (ट्याग) जारी गर्ने	बीउ बिजन प्रमाणीकरण निर्देशिका, २०७४ अनुसार बीउ बाली खेत निरीक्षण गरेको फारम र बीउ परीक्षण प्रतिवेदन	१००/- प्रति मेट्रिक टन	प्रशोधित बीउ थैलाबन्दी अवस्था
५	बीउ परीक्षणको लागि बीउ नमूना संकलन गर्ने	निवेदन	२१४/- प्रति नमूना	३० दिन
६	बीउ बिजन परीक्षण • सम्पूर्ण परीक्षण (उमारशक्ति, भौतिक शुद्धता र चिस्यान) • उमारशक्ति परीक्षण • शुद्धता परीक्षण • चिस्यान परीक्षण • जीवितपना परीक्षण • १००० वा १०० दाना तौल परीक्षण	बीउ बिजनको नमूना संकलन कार्यविधि, २०७३ को अनुसूचि ३ अनुसारको नमूना विवरण फारम सहित निवेदन र बीउ नमूना	प्रति नमूना ५५८/- २३०/- १७४/- १५४/- २८९/- ११०/-	(बाली अनुसार) ३० दिन ३० दिन ७ दिन ७ दिन ७ दिन २ दिन
७	प्रकाशन सामाग्री उपलब्ध गराउने	निवेदन	निशुल्क वा सामाग्री मूल्य अनुसार	मौज्दातमा भए तत्काल

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैदैन

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी:

सेवाग्राहीले पुर्याउनु पर्ने तोकिएको प्रक्रिया र पेश गर्नुपर्ने कागजात पेश गरे पश्चात कार्यालय प्रमुखको आदेश अनुसार सम्बन्धित शाखाबाट सिफारिस भई निर्णय भई सम्बन्धित शाखाको जिम्मेवार कर्मचारीबाट तोकिएको समयावधी भित्र सेवा लिन सकिने छ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

कार्यालयबाट संचालन भएका सेवाहरूको निर्णयको सम्बन्धमा गुनासो सुन्ने अधिकारी मार्फत कार्यालय प्रमुख समक्ष गुनासो गर्न सकिने छ।

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण:

९.१ संचालित कार्यक्रमहरूको मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू (मुख्य कार्यक्रम)

क्र.सं.	कार्य विवरण	एकाइ	लक्ष्य/प्रगती	अषाढ मसान्त सम्मको प्रगति	कैफियत
१	प्रकाशन				
१	वार्षिक प्रगति तथा तथ्याङ्क पुस्तिका प्रकाशन	पटक	लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
२	अनुगमन/भ्रमण/क्षमता अभिवृद्धितालिम				
१	वीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि १ दिनेस्थलगत घुम्ति कृषक तालिम	पटक	लक्ष्य	६	
			प्रगति	३	
			प्रतिशत	५०	
	वीउ उत्पाद तथा व्यवसायीलाई अन्तर्रिया गोष्ठी		लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
१	प्रदेशस्तरमा वीउ व्यवसायीहरूलाई वीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि ३ दिने तालिम	पटक	लक्ष्य	३	
			प्रगति	३	
			प्रतिशत	१००	
५	कृषि उत्पादन सामाग्री (मल, बीउ, बिषादी) नियमन प्रतिवेदन तयारी तथा अनुगमन कार्यक्रम	पटक	लक्ष्य	४	
			प्रगति	४	
			प्रतिशत	१००	
६	रेडीयो टिभि पत्रपत्रिकाबाट सूचना प्रकाशन प्रसारण		लक्ष्य	४	
			प्रगति	४	
			प्रतिशत	१००	
३	सामाग्री तथा रसायन खरिद				
१	प्रयोगशालाका लागी आवश्यक सामाग्रीहरू नमुनासंकलन/गार्ड स्याम्पलको लागी कपडाको थैला/गाउन/पि.पि.ई लगायत अन्य सेफ्टी मेजरकाउपकरण तथा सामाग्रीहरू	पटक	लक्ष्य	१	
			प्रगति	४	
			प्रतिशत	१००	
२	वीउ नमूना परिक्षण	संख्या	लक्ष्य	७००	
			प्रगति	६८७	
			प्रतिशत	१००	

१३

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैलौं

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्य प्रमुख
(जयें तह)

क्र.सं.	कार्य विवरण	प्रकार	लक्ष्य/प्रगती	अर्थात् मसान्त सम्मको प्रगति	कैफियत
३	रेफ्रि नमूना परिक्षण	पटक	लक्ष्य	४	
			प्रगति	३	
			प्रतिशत	७५	
४	वीउ प्रमाणीकरण	मे.टन	लक्ष्य	२००	
			प्रगति	२१७.४७५	
			प्रतिशत	१००	
५	वीउ बाली निरीक्षण	पटक	लक्ष्य	४	
			प्रगति	१५९४.८३६	हे.
			प्रतिशत	१००	
६	वीउ भण्डारण निरीक्षण	पटक	लक्ष्य	४	
			प्रगति	४	पट
			प्रतिशत	१००	
७	A/C खरिद	पटक	लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
८	कलर प्रिन्ट खरिद	पट	लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
९	कार्यालयको लागी जर्मिनेशन मेसिन खरिद		लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
१०	फर्निचर तथा फिक्सचर्स खरिद		लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
११	आवाश भवनमा ट्रेस निर्माण तथा रंगरोगन		लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
१२	विभिन्न प्रयोगशालाबाट वीउ नमूना संकलन तथा सोनमूनाको क्रस चेक परिक्षण (गुणस्तर परिक्षण)	पटक	लक्ष्य	४	
			प्रगति	४३	
			प्रतिशत	१००	
१३	प्रयोगशालाको वरिपरि बगैँचाको निर्माण तथा व्यवस्थापन	पटक	लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
१५	निरीक्षण सहयोगी पुस्तिका तयारी तथा प्रकाशन	संख्या	लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
१२	प्रयोगशालाका उपकरणहरूको क्यालिब्रेसन	पटक	लक्ष्य	१	

१४

दिनेश प्रसाद भट्टराइ
अधिकृत छैदौं

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

क्र.सं.	कार्य विवरण	काइ	लक्ष्य/प्रगती	अषाढ मसान्त सम्मको प्रगति	कैफियत
			प्रगति	४	पटक
			प्रतिशत	१००	
१६	कृषि विभाग (संघ शसर्त अनुदान)				
१६.१	DESES कार्यान्वयनका लागि प्रादेशिक बीउ विजनप्रयोगशालालाई सहजीकरण सहयोग(बीउ विजन प्रयोगशाला)	पटक	लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	
१६.२	DESES कार्यान्वयन(उन्नत बीउको खेत निरीक्षण, बीउविश्लेषण तथा लट प्रमाणीकरणका) लागि बीउ विजन प्रयोगशालामा प्राविधिक(JT/JTA-२)करार सहयोग(बीउ विजन प्रयोगशाला)	पटक	लक्ष्य	१	
			प्रगति	१	
			प्रतिशत	१००	

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

१.२ संचालित कार्यक्रमहरूको मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू (कृषक-तालिम कार्यक्रम)

तालिमकोनाम	तालिमकोउद्देश्य	सहभागी संख्या	उपलब्धी
बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि १ दिने स्थलगत घुम्टि कृषकतालिम	बीउ उत्पादकहरूलाई बीउको गुणस्तर सुधारको लागि प्राविधिक तथानितिगत सहजीकरण मार्फत क्षमता अभिवृद्धि गराउने	१९७	बीउबिजन गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि ८४जना बीउ व्यावसायी /कृषकहरूलाईबीउ उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण सम्बन्धीजानकारीद्वारा कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि भएको ।
बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धि ३ दिने तालिम	बीउ उत्पादक कृषकहरूलाई गुणस्तरियबीउ उत्पादन प्रविधि तथा बीउ प्रमाणिकरण प्रकृया र बीउबिक्री वितरण सम्बन्धी जानकारी गराई बीउबिक्री वितरण ईजाजत पत्र प्रदान गर्न योग्य बनाउने	४९	४९जना बीउ व्यवसायीहरूलाई बीउ बिक्री वितरणको लागि ईजाजतपत्र प्राप्त गर्नेप्रयोजनको लागि योग्य भएको। र
बीउ उत्पादक कृषक तथा बीउ व्यवसायीहरूसँग अन्तरक्रिया गोष्ठी	बीउ उत्पादक कृषकहरूलाई गुणस्तरियबीउ उत्पादन प्रविधि तथा बीउ प्रमाणिकरण प्रकृया र बीउबिक्री वितरण सम्बन्धी जानकारी गराई बीउबिक्री वितरण ईजाजत पत्र प्रदान गर्न योग्य बनाउने	५३	४९ जना बीउ व्यवसायीहरूलाई बीउ बिक्री वितरणको लागि ईजाजतपत्र प्राप्त गर्नेप्रयोजनको लागि योग्य भएको। र
		२९९	

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैवै

१५

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

१०. सूचना अधिकारी र कार्यालय प्रमुखको नाम र पद:

सूचना अधिकारी: बाली बिकास अधिकृत (अधिकृतस्तर छैठौं) श्री दिनेश प्रसाद भट्टराई, सम्पर्क मोवाइल नं. ९८५८०४४२३४

कार्यालय प्रमुख: मुख्य बाली बिकास अधिकृत श्री मुकेश रामजाली नेपाली, सम्पर्क मोवाइल नं. ९८५८०४०२३४ वेवसाइट: seedlabkhajura.lumbini.gov.np रहेको छ । साथै तालुक कार्यालय/कृषि विकास निर्देशनालय, रुपन्देहीको सम्पर्क फोन नम्बररहेको छ ।

११. ऐन नियम विनियम वा निर्देशिकाको सुचि:

- राष्ट्रिय बीउ विजन नीति, २०५६
- बीउ विजनको दीर्घकालिन सोच (सन् २०१३-२०२५)
- बीउ विजन ऐन, २०४५
- बीउ विजन नियमावली, २०६९
- बीउ विजन नियमावली, २०८१
- कृषि विकास रणनीति (ADS) (सन् २०१५-२०३५)
- लुम्बिनी प्रदेशको बीउ विजन ऐन, २०७५
- बाली निरीक्षक, बीउ विजन नमुना संकलक तथा बीउ विजन विश्लेषकको नियुक्ति, अनुमतिपत्र दिने व्यवस्था र अनुगमन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३
- निजी क्षेत्रमा बीउ विजन उत्पादन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७३
- जफत गरिएको बीउ विजन मूल्यांकन तथा नष्ट गर्ने निर्देशिका, २०७३
- बीउ विजनको प्रयोगबाट हुने हानि नोक्सानीको क्षतिपूर्ति सम्बन्धि निर्देशिका, २०७३
- बीउ विजनको नमूना संकलन गर्ने कार्यविधि, २०७३
- बीउ विजन अनुमोदन, उनमोचन र दर्ता सम्बन्धि निर्देशिका, २०७३
- बीउ विजन व्यवसायी दर्ता एवम् अनुगमन निर्देशिका, २०७३
- शीघ्र प्रसारण तथा अनुसरणका लागि पूर्व उन्मोचित जातहरूको बीउ उत्पादन सम्बन्धी प्रस्तावना, २०७३
- बीउ विजन प्रमाणिकरण निर्देशिका, २०७४
- बीउ विजन परीक्षण प्रयोगशाला संचालन निर्देशिका, २०७४
- बीउ विजन परीक्षण निर्देशिका, २०७४
- बीउ विजन उत्पादनको प्रविधिक परीक्षण निर्देशिका, २०७५
- बीउ विजन उत्पादन, आपूर्ति तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७८

२५६०८
दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैठौं

१६

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली बिकास अधिकृत (सबै तह)

१२. आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अध्यावधिक विवरणः

१२.१ राजस्व संकलन विवरणः

सि.नं.	विवरण	गैरकर राजस्व (रु. हजारमा)					कैफियत
		प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	जम्मा	
१	बीउ बाली निरीक्षण/नमुना संकलन बीउ परीक्षण/प्रमाणीकरण	३११.०९५	४१८.९८४	२६१.५३१	३९५.४४४	१३८७.०१८	
	जम्मा	३११.०९५	४१८.९८४	२६१.५३१	३९५.४४४	१३८७.०१८	

१२.२ खर्च विवरणः बजेट (रु. हजारमा)

बजेट उप शिर्षक नं.	कार्यक्रम/आयोजना को नाम	विनियोजित बजेट (रु. हजारमा)					कुल खर्च रकम (रु. हजारमा)				
		बार्षिक	प्र.त्रै.	दो.त्रै.	ते.त्रै.	चौ.त्रै.	प्र.त्रै.	दो.त्रै.	ते.त्रै.	चौ.त्रै.	हाल स.खर्च
३१२०० ०१२३	कृषि तथा पशुपन्छी श्रोत तथा प्रविधि सेवा टेवा विस्तार कार्यक्रम	२३०१	६५०	८४६	३५१	४५४	१८८.२०१	१२१८.४८७	३२९.६६९	४५४.६१४	२१९०.९७१
३१२०० ०१४३/४ ४	पुर्जित /चालु कार्यक्रमहरु	१२५०	१२००	५००	०	०	१४८.४९८	१०७३.४२८	१६०६.७९०	१५५३.२३०	८५१७.९६०
	जम्मा	३५५१	१८५०	१३४६	३५१	४५४	३३६.६९९	२२९१.९१	१९३६.४५९	२००७.८४	१०७०८.९३१
३१२९१ १२४	कृषि विभाग संघ ससर्त कार्यक्रम	८५०	९४	०	०	४५६	१०४.१९०	२२०.८३४	२४६.९५१	१०४.१९०	७५९.५२१
	जम्मा रु.	८५०	९४			४५६	१०४.१९	२२०.८३४	२४६.९५१	१०४.१९०	७५९.५२१

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैरौं

१७

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

१३. अन्य विवरणः

१३.१ संस्थाको किसिम अनुसार बीउ बाली खेत निरीक्षण विवरण

बालीको नाम	बीउको स्तर	निजी क्षेत्र	समुह	सहकारी	सरकारी फर्म	जम्मा	कैफियत
धान	मूलबीउ हे.	८.७५	०.००	६.०४	१४.०००	२८.७९०	
	प्रमाणित बीउ हे.	१२०.९७	०.००	८९.८५	२१.९००	२३२.७२०	
	लेवल बीउ हे.	०	०	०	०	०	
	उन्नत बीउ हे.	७६.४४	१.२	२३२.९३	७१.२७०	३८१.८४०	
	जम्मा हे.	२०६.१६०	१.२	३२८.८२	१०७.१७०	६४३.३५०	
मकै	मूलबीउ हे.	०.०	०.०	१०.१७	०.३३	१०.५००	
	प्रमाणित बीउ हे.	०.०	०.०	६.७७	०.००	६.७७	
	लेवल बीउ हे.	०	०	०			
	उन्नत बीउ हे.	२.०	१२.००	३८.६७	०.००	५२.६७	
	जम्मा हे.	२.०	१२.०	५५.६१	०.३३	६९.९४	
	जम्मा हे.						
तेलहन	मूलबीउ हे.	०.१३	०.००	०.००	०.५०	०.६३	
	प्रमाणित बीउ हे.	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	
	लेवल बीउ हे.						
	उन्नत बीउ हे.	२.५०	३३.२३	३३.४७	०.००	६९.२०	
	जम्मा हे.	२.६३०	३३.२३	३३.४७	०.५००	६९.८३	
दलहन	मूलबीउ हे.	२.१०	०.००	०.००	०.००	२.१०	
	प्रमाणित बीउ हे.	०	०	०	०	०	
	लेवल बीउ हे.						
	उन्नत बीउ हे.	७.४९	१.६	३.९२	०.००	१३.००६	
	जम्मा हे.	९.५९	१.५९६	३.९२	०.००	१५.१०६	
गहु	मूलबीउ हे.	१३.२९	०.००	१२.२७	११.००	३६.५६	
	प्रमाणित बीउ हे.	६९.८९	०.००	३६.१७	१५.६३	१२१.६९	
	लेवल बीउ हे.						
	उन्नत बीउ हे.	३२१.२१	१९.७६	२७६.४१	२१.०६	६३८.४४०	
	जम्मा हे.	४०४.३९०	१९.७६०	३२४.८५०	४७.६९०	७९६.६९०	
कुल जम्मा	मूलबीउ हे.	२४.२७०	०.००	२८.४८०	२५.८३०	७८.५८०	
	प्रमाणित बीउ हे.	१९०.७८०	०.००	१३२.७९०	३७.५३०	३६१.१००	
	लेवल बीउ हे.						
	उन्नत बीउ हे.	४०९.६४०	६७.७८६	५८५.४००	९२.३३०	११५५.१५६	
	जम्मा हे.	६२४.६९०	६७.७८६	७४६.६७०	१५५.६९०	१५९४.८३६	

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैरौ

१८

मुकेश रामजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

१३.२ बीउ नमुना परीक्षण:

बालीको नाम	नमूना बीउ विप्लेशन							
	सम्पूर्ण	उमारशक्ति	शुद्धता	उमारशक्ति शुद्धता	चिस्यान	उमारशक्ति चिस्यान	चिस्यान र शुद्धता	जम्मा संख्या
गहुँ	१९४	५३	२५	०	१३	२	२	२८९
धान	२१५	३५	६	१	२०	७	४	२८८
मकै	३१	८	१	०	०	०	०	४०
दलहन	१९	१	०	०	०	०	१	२१
तेलहन	१५	१	१	०	०	०	०	१७
तरकारी	२०	०	०	०	०	०	०	२०
घाँस	७	३	०	०	०	०	०	१०
कपास	२	०	०	०	०	०	०	२
जम्मा	५०३	१०१	३३	१	३३	९	७	६८७

१३.३ परीक्षण गरिएको बीउको किसिमअनुसार बीउ परीक्षण विवरण

सेवा मुलक	बीउ भण्डार	ट्यागीड	बीउ वजार	क्रस चेक	रेफ्रि	जम्मा
६८७	४	८९		४३	९	३०८

१३.४ बीउ प्रमाणीकरण:

बाली	स्तर	निजी क्षेत्र	समुह	संस्थान/सरकारी	सहकारी	जम्मा
धान	मुल बीउ (मे.टन.)	१६.९८५	०.००	४७.५१०	२३.२५०	८७.७४५
	प्रमाणित बीउ (मे.टन.)	९.२७५	०.००	०.००	३.८१०	१३.०८५
	जम्मा (मे.टन.)	२६.२६०	०.००	४७.५१०	२७.०६०	१००.८३०
मकै	मुल बीउ (मे.टन.)	०.००	०.००	०.५८०	४.७४०	५.३२०
	प्रमाणित बीउ (मे.टन.)	०	०	०	०	०
	जम्मा (मे.टन.)	०.००	०.००	०.५८०	४.७४०	५.३२०
गहुँ	मुल बीउ (मे.टन.)	१६.९१०	०.००	२१.८४०	१४.७००	५३.४५०
	प्रमाणित बीउ (मे.टन.)	२९.६००	०.००	२.६४०	२५.२००	५७.४४०
	जम्मा (मे.टन.)	४६.५१०	०.००	२४.४८०	३९.९००	११०.८९०
तेलहन	मुल बीउ (मे.टन.)	०.००	०.००	०.४३५	०.००	०.४३५
	प्रमाणित बीउ (मे.टन.)	०	०	०	०	०
	जम्मा (मे.टन.)	०.००	०.००	०.४३५	०.००	०.४३५
कुल जम्मा	मुल बीउ (मे.टन.)	३३.८९५	०.००	७०.३६५	४२.६९०	१४६.९५०
	प्रमाणित बीउ (मे.टन.)	३८.८७५	०.००	२.६४०	२९.०१०	७०.५२५
	जम्मा (मे.टन.)	७२.७७०	०.००	७३.००५	७१.७००	२१७.४७५

१९

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैठौं

मुकेश रासजाली नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)

"गुणस्तरिय बीउ प्रयोग गरौं, कृषि उत्पादनमा बृद्धि गरौं।"

कृषक तथा बीउ व्यवसायीहरूमा अनुरोधः

१. नेपाल/प्रदेश सरकारबाट सिफारिस तथा सूचित बाली र जातका बीउ बिजनहरूको मात्र उत्पादन तथा प्रयोग गरौं।
२. बाली, जात, उत्पादन वर्ष, लट नं., उमारशक्ति आदि उल्लेखित बीउ उत्पादन संस्थाको लोगो समेत समावेश गरिएको बोरा, डिब्बा वा प्याकेटमा राम्रोसंग शीलबन्दी भएको बीउ मात्र प्रयोग गरौं।
३. बीउ प्रमाणीकरण निकाय तथा सम्बन्धित बीउ उत्पादक संस्थाबाट लेबल गरिएका ट्याग तथा यथार्थ संकेतपत्र प्रयोग गरिएका बीउ बिजनहरूको मात्र प्रयोग गर्ने गरौं।
४. नेपाल/प्रदेश सरकारबाट अनुमतिपत्र प्राप्त बीउ बिजन व्यवसायी तथा भरपर्दो श्रोतबाट बीउ खरिद गरी प्रयोग गरौं।
५. श्रोत बीउ (मूल र प्रमाणित सरह)को सही सदुपयोग गरी यसलाई बीउ उत्पादनका लागि मात्र प्रयोग गरौं। खाद्यान्न उत्पादनका लागि उन्नत स्तरको बीउ प्रयोग गरौं।
६. बीउ विक्रेताले बीउ बिजन ऐन, २०४५ (दोस्रो संशोधन, २०७९), बीउबिजन नियमावली, २०८१ र प्रदेश बीउ बिजन ऐन तथा नियमावली २०८१ अनुसार तोकिएका सूचित र गुणस्तरयुक्त बीउ मात्र बिक्री वितरण गरौं।
७. बीउ प्रमाणीकरण गर्न चाहने व्यक्ति, संस्था वा निकायले बीउ बाली खेत निरीक्षण सम्बन्धि पूर्व जानकारी फाराम बीउ छेको/रोपेको एक महिना भित्र बीउबिजन प्रयोगशालामा पठाऔं।
८. बीउलाई लामो समयसम्म जोगाई राख्न बीउको उपयुक्त चिस्यान तथा उचित भण्डारणमा विशेष ध्यान दिने गरौं।
९. बीउको गुणस्तर कायम राख्न बीउ बाली निरीक्षण, आफ्नो बीउको गुणस्तर थाहा पाउन परीक्षण गर्ने गरौं र ट्याग (लेबल) लगाई बीउ बिक्री वितरण गरौं।
१०. बीउ व्यवसायी तथा उत्पादकहरूले प्रत्येक वर्षको श्रावण महिनाको ७ गते भित्र बार्षिक प्रगति विवरण र माघ ७ गते भित्र अर्धवार्षिक प्रगति विवरण सहित अन्य तोकिएका कागजातहरू अनिवार्य रूपमा पेश गरौं।
११. कृषक पहिचान पुस्तिका/दर्ता पुस्तिका, बीउ लट दर्ता र चलानी रजिष्टर, लटको विवरण लगायतका अन्य सम्पूर्ण विवरण अध्यावधिक गरौं।
१२. माथि उल्लेखित प्रक्रिया पुरा नभएका गुणस्तरहीन बीउको प्रयोगमा सम्बन्धित कृषक तथा प्रयोगकर्ता जिम्मेवार हुनेछन् भने खरिद तथा बिक्रीमा संलग्न बीउ बिजन व्यवसायीलाई बीउ बिजन ऐन, २०४५ (दोस्रो संशोधन, २०७९) तथा बीउ बिजन नियमावली, २०८१ अनुसार कारवाही हुने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।
१३. विस्तृत जानकारीका लागि सम्बन्धित जिल्लाको कृषि ज्ञान केन्द्र वा जिल्ला स्थित कृषि हेर्ने कार्यालय वा स्थानिय तहको कृषि शाखा वा यस प्रयोगशालाको वेब साईट/फेसबुक पेज/बीउ बिजन सफ्टवेयर वा प्रयोगशालामा सम्पर्क गर्नु हुन अनुरोध छ

बीउबिजनप्रयोगशाला

खजुरा, बाँके

फोन नं. ०८१-५६०४५०

Email: seedlabkhajura@gmail.com

Wabesite: seedlabkhajura.lumbini.gov.np

Seed System Software: seed.lumbini.gov.np

Facebook page: बीउ बिजन प्रयोगशाला खजुरा बाँके

दिनेश प्रसाद भट्टराई
अधिकृत छैवौं

२०

मुकेश रामजोशी नेपाली
कार्यालय प्रमुख
मुख्य बाली विकास अधिकृत (नवौं तह)